

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Madeleine Fälleskog
HR-direktör
08- 57829301
madeleine.falleskog@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-01-27

Sida
1 (4)
Diarienummer
2022/KS 0029

Mottagare
Kommunstyrelsen

Införande av vaccinationskrav vid nyanställning i Tyresö kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till kommunstyrelsen

— Vaccinationskrav inför nyanställning i Tyresö kommun införs inte.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. Kommundirektör

Madeleine Fälleskog
HR-direktör

Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har utrett förutsättningarna för införandet av krav på vaccination inför nyanställning i Tyresö kommun.

Kommunstyrelseförvaltningen avråder i dagsläget från att fatta beslut om krav på vaccination inför nyanställning i Tyresö kommun. Detta grundar sig primärt i det personalkritiska och ansträngda läge kommunens verksamheter befinner sig i där införande av vaccinationskrav riskerar att ytterligare försvåra bemanningssituationen. Osäkerheten kopplat till utvecklingen av de riktlinjer som den rättsliga grunden skulle vila på väger också in.

Beskrivning av ärendet

Kommundirektören har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda förutsättningar för införande av krav på vaccination mot Covid-19 vid nyrekrytering. Syftet är framförallt att skydda de kommuninvånare som möter våra medarbetare, förebygga smittspridning bland våra medarbetare och i förlängningen även förebygga den smittspridning som sker i samhället i stort.

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort en bedömning av de rättsliga förutsättningarna för ett införande av vaccinationskrav och kommit fram till att det under vissa förutsättningar kan finnas stöd för en sådan åtgärd utifrån nuvarande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Vid en strikt tillämpning av vaccinationskrav vid nyrekrytering behöver arbetsgivaren ta hänsyn till missgynnandeförbudet i diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap. 4 § p. 2 (främst indirekt diskriminering). Detta om sökandes val eller förmåga till vaccination beror på någon av grunderna i diskrimineringslagens samma punkt. Utifrån detta behöver ett vaccinationskrav begränsas till särskilda verksamheter inom Tyresö kommun där det finns ett berättigat syfte som väger tyngre än det presumtiva missgynnandet på individnivå, och där riskerna kopplade till Covid-19 är störst. Detta för att kravet efter intresseavvägning ska kunna anses som berättigat. Då huvudsakligen med hänvisning till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om att vuxna personer som inte vaccinerat sig ska hålla avstånd till andra människor när det är möjligt och att detta är särskilt viktigt i kontakten med personer i riskgrupp.

De grupper av medborgare som allmänt anses utgöra riskgrupper kopplat till svåra komplikationer vid smitta, återfinns främst i verksamheterna inom

äldre- och funktionshinderomsorgen. Medarbetare inom dessa verksamheter är också de som inte har möjlighet att arbeta hemifrån i någon utsträckning alls, varför möjligheten för arbetsgivaren att anpassa arbetet för att minska potentiell smittspridning kräver andra lösningar.

Kommunstyrelseförvaltningen rekommenderar därför att vid ett beslut om införande av vaccinationskrav bör detta avgränsas enligt följande:

- Att vaccinationskrav vid nyrekrytering skall ställas enbart i utförarverksamhet inom äldre- och funktionshinderomsorgen.
- Att de som redan är anställda inom Tyresö kommun ej omfattas av vaccinationskravet när de söker en ny tjänst eller byter arbetsplats inom organisationen.
- Att vaccinationskravet gäller högst 6 månader med förlängning efter beslut i kommunstyrelsen.

Kopplat till de rättsliga förutsättningarna lyfter kommunstyrelseförvaltningen fram att det finns en osäkerhet, även på kort sikt, kring hur nationella riktlinjer och rekommendationer kopplat till Covid-19 kommer att utvecklas. Såväl nationellt som internationellt kommer indikationer på att restriktioner kopplade till Covid-19 kan komma att trappas av inom kort. Detta skapar ett problem i tillämpningen av ett lokalt vaccinationskrav då dessa riktlinjer och rekommendationer bedöms utgöra en del av den rättsliga grund som kravet skulle vila på. Vaccinationskrav inför anställning som arbetsgivaråtgärd ännu inte är prövad rättsligt och praxis saknas därför.

Sedan uppdraget att utreda ett införande av vaccinationskrav lades har smittspridningen i samhället i stort såväl som bland medarbetarna i organisationen ökat kraftigt och förutsättningarna har därmed förändrats. Tyresö kommuns verksamheter inom framförallt barn- och utbildningsförvaltningen samt äldre- och omsorgsförvaltningen står i dagsläget i en mycket svår situation kopplat till bemanning av kommunens samhällskritiska verksamheter som en följd av en stor smittspridning i kombination med de rekommendationer och restriktioner som gäller nationellt. Den 20 januari 2022 konstaterade kommunen och krisledningen att läget skulle klassas som en ”extraordinär situation”. Verksamheterna arbetar kontinuerligt och dagligen med att prioritera och värdera för att upprätthålla drift och kvalitet, både verksamhetsspecifikt och kommunövergripande. Personalbristen och bemanningsfrågan upplevs i

nuläget som den största riskfaktorn för verksamheterna och därmed för de brukare och medborgare som verksamheterna arbetar mot.

Införandet av ett vaccinationskrav inför anställning riskerar enligt bedömningen att försvåra och fördröja bemanningen av dessa verksamheter. En situation med allvarlig personalbrist försätter de medborgare som ett vaccinkrav syftar till att skydda och värna i en potentiellt större risksituation, och den avvägningen behöver tas hänsyn till. Vid ett beslut om införande av vaccinationskrav kan därför en möjlighet till särskild prövning av detta vaccinationskrav införas. Den särskilda prövningen i det enskilda fallet skulle möjliggöra avsteg från ett strikt krav i det fall personalbristen är så kritisk att verksamhetens drift är hotad. Kommunstyrelseförvaltningen lyfter dock fram att sådana avsteg, i det fall de nyttjas, riskerar att försvåra navigeringen i förhållande till diskrimineringslagen. Detta då avsteg antyder att kravet inte är absolut och jämförelsepersoner riskerar att hanteras olika vid olika tillfällen. Indikationer från kommuner i landet som infört vaccinationskrav är att ett flertal av dessa har tvingats göra avsteg från dessa för att kunna säkra bemanningen i kritiska verksamheter.

Sammantaget anser kommunstyrelseförvaltningen att det finns rättsliga förutsättningar att under vissa omständigheter införa vaccinationskrav inför nyanställning inom begränsade delar av organisationen och under begränsad tid. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår dock samlat utifrån ovanstående att kommunstyrelsen avstår från att fatta beslut om införande av vaccinationskrav inför nyanställning i Tyresö kommun.

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.